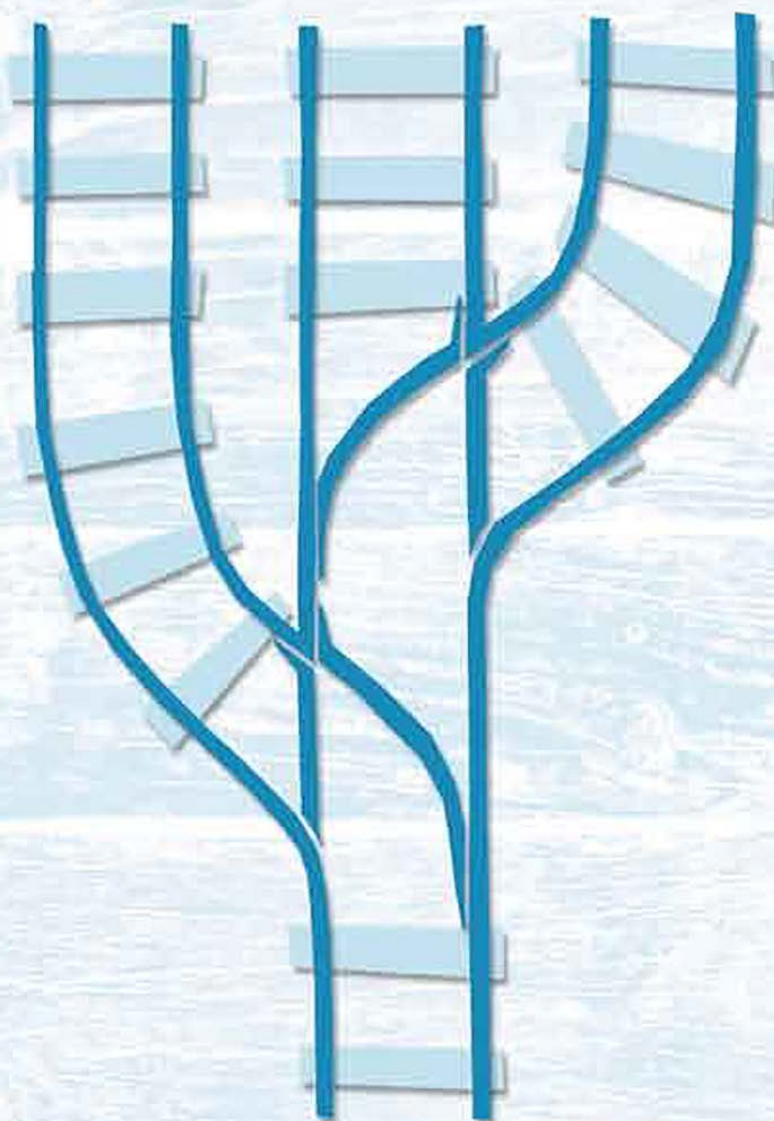

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding

Niveau 2
Fase A

informatie

Colofon

Uitgeverij:	Leslab coöperatie U.A.® Ploegstraat 147 6532 AB Nijmegen E-mail: info@LesLab.nl Internet: www.Leslab.nl
Auteurs en ontwikkelaars:	Stijn van Oers, Margriet Philipsen, Rogier van Essen en Bart Dekker
Titel:	LesLab LOB, informatie
Vormgeving:	Gijs Huijbregts en Lianne van Baarsen
ISBN totale werkboek:	9789082154023
Versie:	1e druk, 2015
Copyright	© 2015 Leslab coöperatie U.A.

Dit document is bedoeld ter promotie van LesLab® LOB. Dit document mag alléén met dat doel ingezet en/of vermenigvuldigd worden. Niets uit dit document mag voor andere doeleinden dan promotie van LesLab® worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, microfilm, fotokopie of welke digitale wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van LesLab coöperatie U.A. De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te respecteren en te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Fase A: Oriëntatiefase (leerjaar 1)

Omschrijving Thema's fase A (leerjaar 1)	Ideaal startmoment	Omschrijving	Onderwerpen	Loopbaancompetenties
1. Vliegende start	Start opleiding	De student maakt kennis met de groep, de docenten en de opleiding. Gezamenlijk stellen de studenten omgangsregels voor de klas op. Ze delen wat ze belangrijk vinden, waar ze vandaan komen en wat de opleiding van hen moet weten om de juiste ondersteuning te kunnen bieden tijdens dit eerste jaar. <i>Eindopdracht: Deze informatie is alleen beschikbaar met een volledige account.</i>	Kennismaking Introductie opleiding Kwaliteiten Blik op de toekomst Opleidingsinformatie	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie
2. Lekker leren		Door verschillende leerstrategieën en leermethodes te verkennen, onderzoekt de student wat er verbeterd kan worden aan de eigen manier van leren. Daarnaast bekijkt de student wat de begeleidingsmogelijkheden zijn op het ROC bij leer- of persoonlijke problemen. <i>Eindopdracht: Deze informatie is alleen beschikbaar met een volledige account.</i>	Hoe leer je? Leerstijlen Plannen Lekker leren Mindmappen	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie
3. Samen ervoor gaan		Aan de hand van een samenwerkingsopdracht gericht op de beroepspraktijk leert de student hoe een groepsproduct tot stand komt. Onderwerpen als brainstormen, overleggen, respectvol discussiëren en samen afspraken maken komen aan bod. De student denkt na over wat voor samenwerker hij of zij is. <i>Eindopdracht: Deze informatie is alleen beschikbaar met een volledige account.</i>	Teamvorming Brainstormen Interviewen van een beroepsbeoefenaar Verantwoordelijkheid Feedback geven Respectvol discussiëren	Kwaliteitenreflectie Werkexploratie Netwerken
4. En nu in de praktijk	Minimaal 5 weken vóór start stage	De student onderzoekt wat er verwacht wordt tijdens de stage. Welke opdracht krijg je? Welke beroepshouding wordt er van je verwacht en welke ongeschreven regels gelden er in het beroep en op je stageplek? <i>Eindopdracht: Deze informatie is alleen beschikbaar met een volledige account.</i>	BPV boek onderzoek Kwalificatiedossier Kwaliteiten Motivatie Plannen Beroepshouding DAU doelen	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie Loopbaansturing
5. Een ervaring rijker		Thema 5 gaat over reflectie en feedback geven en ontvangen. STARR en ABCD worden op een creatieve manier behandeld en er wordt gekeken naar veilig, verstandig en professioneel gebruik van ICT en social media. <i>Eindopdracht: Deze informatie is alleen beschikbaar met een volledige account.</i>	Feedback Reflecteren Privacy Veilig social media Vertrouwelijkheid Beroepscode Beroepshouding Cyberpesten STARR, ABCD	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Loopbaansturing Netwerken
6. Meer dan sfeer		Om meer inzicht te krijgen in het groepsproces (klasgenoten en collega's) onderzoekt de student zijn of haar rol in de groep. Voor jezelf opkomen en eigen verantwoordelijkheid nemen in dit thema een belangrijke plaats in. <i>Eindopdracht: Deze informatie is alleen beschikbaar met een volledige account.</i>	Respect voor elkaar Eigen invloed op de groep Nulmeting klassensfeer Pesten en pestgedrag Assertiviteit Grenzen aangeven	Motievenreflectie Kwaliteitenreflectie
7. Als een speer vooruit	Einde fase A	Aan het einde van het jaar wordt er op een activerende manier gereflecteerd op fase A. De student brengt de leermomenten onder woorden, bekijkt welke doelen er behaald zijn en waar hij/zij het volgende jaar nog aan wil werken. <i>Eindopdracht: Deze informatie is alleen beschikbaar met een volledige account.</i>	Thema 1 t/m 6 Evaluatie leerproces Groei netwerk Toekomstscenario's DAU doelen	
8. Hier sta ik		De verbinding tussen thuis, werk en school heeft de nadruk in thema 8. De student kijkt welke mogelijkheden er zijn om een persoonlijke interesse of hobby in te zetten in het beroep en deelt dit op een workshopachtige manier met de klasgenoten. <i>Eindopdracht: Deze informatie is alleen beschikbaar met een volledige account.</i>		

Samen ervoor gaan

Thema 3: Samen ervoor gaan

Zoals je bij een voetbalteam een keeper, een spits en middenvelders nodig hebt om te kunnen scoren, heb je voor een goede samenwerking ook verschillende soorten mensen nodig om tot een goed product te komen.

Je onderzoekt wat je eigen rol in je team is en wat je groepsgenoten bijdragen. Als je dat weet, kunnen jullie de sterke kanten van je team benutten en de zwakke kanten proberen op te vangen. Je leert hoe je dit kunt doen door te plannen, te overleggen, te discussiëren en hoe je elkaar kunt aanspreken als het even niet zo goed gaat. Zo werk je samen met jouw team naar een mooi eindproduct toe.

Thema 3: Samen ervoor gaan

Loopbaancompetenties

- **Kwaliteitsreflectie: wat kan ik en wat moet ik kunnen?**
 - Motievenreflectie: wat wil ik en waar ga ik voor?
- **Werkexploratie: wat zijn de mogelijkheden binnen mijn beroep?**
 - Loopbaansturing: waar wil ik heen en hoe ga ik daar komen?
- **Netwerken: hoe benut ik mijn netwerk en hoe breid ik mijn netwerk uit?**

Onderdelen

- Je onderzoekt hoe jij in een groep samenwerkt.
- Je oefent met verschillende methoden die kunnen helpen om met je groep tot een goed eindproduct te komen.
- Je spreekt met een beroepsbeoefenaar en bezoekt een werkplek.

Inhoud

Beroepsoriëntatie
Werken volgens stappenplan
Wat is samenwerken?
Brainstormen en discussiëren
Feedback geven

Tijdsinvestering

5 x 100 minuten
klassikaal.
100 – 66% sturing

3

Beoordeling van dit thema

Om het thema 'Samen ervoor gaan' voldoende af te ronden heb je:

- Laten zien dat je kunt samenwerken met minimaal 3 klasgenoten.
- Een presentatie gemaakt over het bezoek aan de beroepsbeoefenaar en zijn of haar werkplek.
- De werkboekopdrachten met aandacht en zorg gemaakt.
- Een betrokken houding getoond in je team.

De eindopdracht

Maak met je team een presentatie over je beroep. Daarvoor bezoek je een werkplek en interview je een beroepsbeoefenaar. Je leert hierdoor veel over samenwerken.

De presentatie bevat:

- Zelfgemaakt beeldmateriaal van minstens één werkplek.
- Een uitgewerkt interview met de beroepsbeoefenaar.

Leer met sfeer

Je weet vast wel hoe en waar je het prettigst leert. Stel dat je je eigen leersfeer helemaal zelf zou mogen samenstellen...

Hieronder zie je een aantal bubbels. Daarin worden onderwerpen genoemd die te maken hebben met de leersfeer. Schrijf of teken bij elk onderwerp hoe je dat voor je ziet bij jouw ideale leersfeer.

2

Voorbeeld plek:

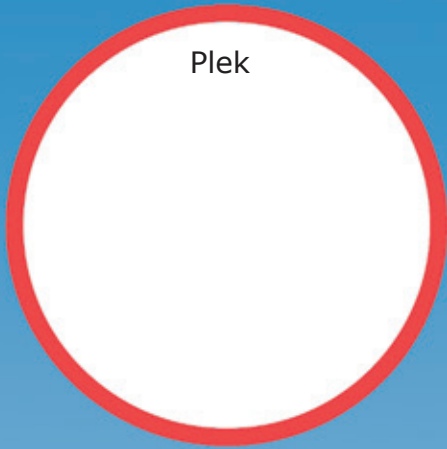
*in de keuken
aan tafel*

Eten of drinken

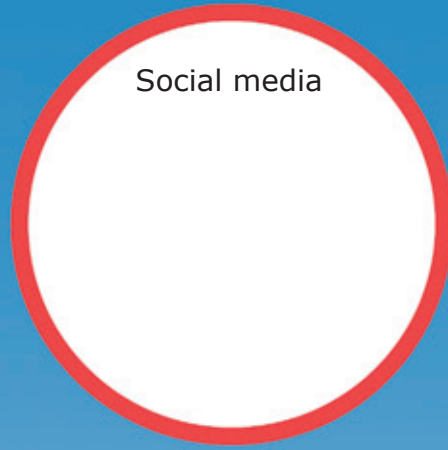
Houding

Muziek

Verlichting

Plek

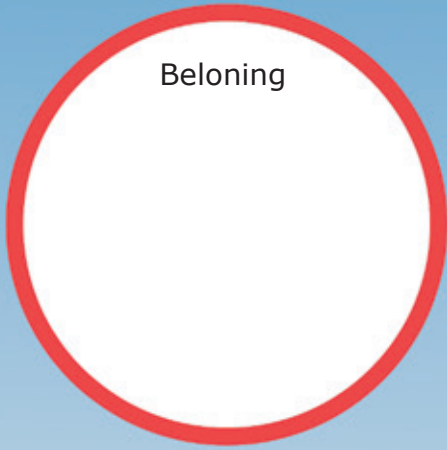

Social media

2

Anderen

Beloning

Wat helpt je te concentreren als je leert?

Wat kan je afleiden als je leert?

Wat kun je verbeteren aan jouw leersfeer als je gaat leren?

Mooi weer, zwaar weer

Benoem wat de sterke en minder sterke kanten van je groep zijn. Als je dat weet, kun je de sterke kanten van je groep benutten en de zwakke kanten proberen op te vangen.

Noteer de sterke punten van jouw groep in de wolk:

Denk aan: geconcentreerd werken of gezellig overleggen.

KRACHTEN:

3

Een paar wolkjes aan de lucht...

Wat kan er beter in je groep? Noteer de punten in de donkere wolken.

Het is goed weer in de groep!

Wat zie of merk je als het goed gaat in je groep?

Wat draag jij zelf bij als het goed gaat in je groep?

Denk aan houding, afspraken nakomen etc.

3

Tip: Let erop dat je een positieve bijdrage blijft leveren aan je groep, vooral ook als het even lastig wordt.

Het is zwaar weer in de groep!

Wat zie of merk je als het minder goed gaat in je groep?

Wat doe jij als het minder goed gaat in je groep?

Denk aan contact met anderen, houding etc.

Teamtopics

Met een team ga je samenwerken aan een opdracht. Je werkt prettiger samen als iedereen in jouw team weet wat de verwachtingen zijn. Bespreek wat jullie van elkaar verwachten en maak afspraken.

Geef je team een passende naam.

3

Wat zijn de kwaliteiten van de teamleden?
Tekenen hier de gezichten en zet de kwaliteiten erbij.

Jijzelf:

Teamlid:

Teamlid:

Teamlid:

Wie is de teamcaptain?

Wat verwacht je van de teamcaptain?

Wat verwacht je van jezelf en de andere teamleden?

3

Team top 5 voor goede samenwerking:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Waar werk je samen naartoe?

Waarvoor heb je elkaar nodig?

Brainen over het beroep

Brainstorm in beeld

Brainstromen is:

3

Samen brainstormen over het beroep.

Je gaat brainstormen over het beroep. Wat weet je al? Wat wil je nog weten?
Bedenk: bij brainstormen zijn alle antwoorden goed!

Wat weet ik al?

Wat wil ik nog weten ?

LesLab loopbaanoriëntatie en -begeleiding

LesLab biedt alles wat nodig is voor drie jaar persoonlijke en klassikale loopbaanoriëntatie en -begeleiding op elk mbo-niveau. Van kennismaking tot stagevoorbereiding en van leren leren tot SMART-doelen stellen. De methode bevat een online lesvoorbereidingssysteem en voor elk leerjaar een werkboek.

Inhoud

De leerlijn, lesinhoud, lesopbouw en de inhoud van de loopbaandialog van LesLab LOB zijn gebaseerd op de vijf loopbaancompetenties uit de visie van Marinka Kuipers. Ook het ministerie van OCW gebruikt deze competenties als het gaat over de loopbaanontwikkeling van de student.

De vijf kwalificatie-eisen

Hieronder staan de vijf competenties van loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB). In LesLab wordt aan elke competentie ten minste drie keer per jaar extra aandacht besteed.

Kwaliteitenreflectie

Beschouwing van de capaciteiten die van belang zijn voor de loopbaan.
In LesLab: *wat kan ik en wat moet ik kunnen?*

Motievenreflectie

Beschouwing van de wensen en de waarden van belang voor de loopbaan.
In LesLab: *wat wil ik en waar ga ik voor?*

Werkexploratie

Onderzoek naar werk en mobiliteit in de loopbaan.
In LesLab: *wat zijn de mogelijkheden binnen mijn beroep?*

Loopbaansturing

Loopbaangerichte planning en beïnvloeding van het leer- en werkproces.
In LesLab: *waar wil ik heen en hoe ga ik daar komen?*

Netwerken

Contacten opbouwen en onderhouden in de arbeidsmarkt, gericht op loopbaanontwikkeling.
In LesLab: *hoe benut ik mijn netwerk en hoe breid ik mijn netwerk uit?*

Beroepsgericht: mbo-breed

De vragen, onderwerpen en opdrachten in de methode zijn voor elke beroepsgroep relevant. Het antwoord verschilt echter. Een technische student beschrijft bijvoorbeeld een andere ideale werkplek dan een student zorg en welzijn. Op deze manier is LesLab mbo-breed inzetbaar.

Werkboek als basis voor het portfolio

Een thema in het werkboek begint met een overzicht van de lesdoelen en een beschrijving van het eindproduct. Het thema wordt afgesloten met een evaluatie en eventueel met een gesprek. De periodieke gespreks- en evaluatieformulieren kunnen als basis dienen voor een portfolio.

Begeleidingsgesprekken en loopbaandialogen

LesLab bevat digitale formulieren voor studenten en docenten om de gesprekken voor te bereiden en te evalueren. Bij elk gesprek worden drie formulieren aangeboden: gestuurd, begeleidend en coachend. Zo sluiten de gesprekken aan bij de werkwijze van de docent en de behoeften van de student. De gespreksformulieren worden in pdf aangeleverd. Daardoor zijn ze gemakkelijk te uploaden in de meeste volgsystemen.

Opbouw

3 fases (jaar), 8 thema's per fase, 5 lessen per thema

Elke fase, elk thema en elke les is voorzien van duidelijke doelen. De doelen van de fases zijn overkoepelend. Daar wordt een jaar lang aan gewerkt. De doelen van de fases zijn opgesplitst in themadoelen, deze zijn weer opgesplitst in concrete lesdoelen. Alle doelen, ook de lesdoelen, zijn bekend bij de student. Zo weet de student ook waar ernaar toe wordt gewerkt en waarom.

De fases

LesLab bevat drie fases. Wanneer je uitgaat van een driejarige opleiding duurt elke fase één jaar. De fases verschillen door een oplopende moeilijkheidsgraad en afnemende studentsturing. Hoe verder in de opleiding, hoe meer initiatief er van de student wordt verwacht.

Fase A (eerste leerjaar)

Oriënteren op beroep. Studentsturing 100 tot 66%

Tijdens fase A onderzoeken studenten vooral zichzelf. Ze beantwoorden vragen als: past deze opleiding bij mij? Hoe gedraag ik mij op mijn stage? Hoe studeer ik het beste?

Fase B (tweede leerjaar)

Kennis van het beroep. Op zoek naar verdieping. Studentsturing 66-33%

In fase B wordt er meer kennis van het beroep gevraagd. Beroepsstructuren worden onderzocht en de onderwerpen uit fase A worden herhaald en verdiept.

Fase C (derde leerjaar)

Aankomend beroepsbeoefenaar. Op zoek naar eigen plaats in het werkveld. Studentsturing 33-0%

In fase C is de student bijna klaar met de opleiding. De begeleiding is nu minimaal. De student blikt terug, kijkt wat hij of zij nog wil leren en richt zich op de toekomst. In deze fase werken de studenten langer dan 5 weken aan één thema.

De thema's

De fases zijn opgedeeld in korte, overzichtelijke thema's. Elk thema vormt een afgerond geheel met een inleiding en een eindproduct. De volgorde is vrij. Dus of een groep nou in mei op stage gaat of al in augustus, het thema 'Op stage' kan altijd het juiste moment worden ingezet.

De lessen

100 minuten les, 300 minuten aan mogelijkheden

LesLab biedt voldoende materiaal voor 40 gevarieerde lessen van 100 minuten per jaar. Doordat de docent zelf de les samenstelt, kan de inhoud worden aangepast aan de beschikbare lestijd, de behoeften van de studenten en de speerpunten van de opleiding. LesLab biedt voor een les van 100 minuten zo'n 300 minuten aan werkvormen en lesinhoud.

Het lesmateriaal is overzichtelijk gerangschikt in de webomgeving. Er zijn inleidings-, kern-, en slotactiviteiten. Het is helder hoe de gestelde lesdoelen worden behaald. Ook zijn alle activiteiten voorzien van een puntensysteem. Hoe meer bolletjes, hoe vrijer de opdracht.

Opslaan, delen en aanpassen

Maak de lesinhoud persoonlijk. Docenten kunnen zelf ook werkvormen, aantekeningen en lesdoelen toevoegen. Het systeem slaat automatisch de wijzigingen in de lessen op, bijvoorbeeld voor volgend jaar of om lessen te delen met andere docenten.

Meerdere klassen?

Elke klas is anders. Daarom kan een docent verschillende klassen aanmaken en voor elke klas afzonderlijk lessen voorbereiden. Ook voor de klassen blijven de lesvoorbereidingen opgeslagen.

Benodigdheden

De docentenlicentie

Met een docentenlicentie (duur: een jaar) krijgt de docent onbeperkt toegang tot de door de opleiding afgenomen lesinhoud. Bij verlenging blijven de lessen, aantekeningen en aanpassingen automatisch bewaard zodat ze het jaar daarna weer gemakkelijk in te zetten zijn.

Het werkboek

Elke fase bevat een werkboek. In de praktijk betekent dat meestal dat de student jaarlijks een werkboek aanschaft.

Overige benodigdheden

LesLab gaat uit van de inventaris van een reguliere school. Soms zijn er hulpmiddelen nodig zoals het digibord, computers met internet, post-its of papier. Omdat bij elk lesdoel verschillende activiteiten worden aangeboden, zijn deze hulpmiddelen geen vereiste.

Ervaar LesLab zelf

Gebruik gratis de activerende werkvormen bij deze opdrachten.

Op www.leslab.nl kunt u zelf werken met het systeem van LesLab. Maak een testaccount aan en stel gratis vijf lessen 'Leren leren' samen die aansluiten bij uw werkwijze, uw opleiding en uw studenten.

Contact

Meer weten over loopbaanoriëntatie en -begeleiding van LesLab? Bezoek www.leslab.nl of neem contact met ons op. Wij komen u en uw collega's met plezier meer vertellen over onze methode!

LesLab coöperatie U.A.

Ploegstraat 147
6532 AB Nijmegen
info@leslab.nl
www.leslab.nl